Warszawa, dnia 07 grudnia 2020

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Znak sprawy:PRR.pz.071.5.58.2020

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 listopada br. znak KRIR/JM/1193/2020 w sprawie prośby o interwencję na forum organów UE w związku z dramatyczną sytuacją na krajowym rynku trzody chlewnej uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi stale monitorując rozwój sytuacji na rynku podejmuje niezwłocznie wszelkie możliwe działania ukierunkowane na przywrócenie stabilności i zrekompensowanie strat ponoszonych przez producentów. Na forum organów UE Polska jest jednym z najaktywniejszych państw w sprawie postulowania konieczności podjęcia przez Komisję Europejską środków zaradczych w sektorze wieprzowiny.

Ostatnia dyskusja w tej sprawie odbyła się w dniu 16 listopada br. na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa odbywającym się w formie wideokonferencji. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ponownie zawnioskował o uruchomienie przez Komisję Europejską mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz pomocy finansowej dla producentów. Wniosek w tej sprawie powtórzony został również na posiedzeniu Komitetu do Spraw Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych w dniu 19 listopada br. W powyższych wystąpieniach zwrócono uwagę na bardzo trudną sytuację na rynku wieprzowiny wskazując, że obecny poziom cen powoduje brak opłacalności produkcji i utratę płynności finansowej gospodarstw. Podkreślono, że rynek wieprzowiny znajduje się pod silną presją cenową spowodowaną zarówno skutkami COVID-19, jak również rozprzestrzenianiem się wirusa ASF, a rolnicy coraz częściej mają problem ze zbytem świń w związku z nadwyżkami wieprzowiny na rynku UE.

W dniu 27 listopada br. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował do Komisarza ds. Rolnictwa Pana Janusza Wojciechowskiego pismo dotyczące rozwoju sytuacji na rynku

wieprzowiny oraz ponownie zawnioskował o pilne uruchomienie interwencji rynkowej w postaci dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny i przyznanie pomocy dla producentów świń.

Ponadto Minister zwrócił się do przedstawicieli sektora mięsa w Polsce z wnioskiem o uwzględnienie w bieżących decyzjach biznesowych, w szczególności dotyczących zaopatrzenia w surowiec, długookresowych konsekwencji dla funkcjonowania i możliwości rozwoju krajowego rynku wieprzowiny.

Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 2 grudnia br. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 2164). Na podstawie tego rozporządzenia przyznawana będzie pomoc finansowa tym producentom świń, którym nie przyznano pomocy z tytułu posiadania świń, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu "Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19" w ramach działania "Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (Dz.U. 2020, poz. 1467). Na podstawie przyjętego rozporządzenia pomoc przysługuje tym producentom trzody chlewnej, którzy w okresie od 1 marca br. do 15 lipca br. utrzymywali średnio dziennie co najmniej 21 świń. Wnioski o przyznanie ww. pomocy należy składać do 20 grudnia br. w biurach powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pomoc będzie wypłacana w formie ryczałtu na gospodarstwo rolne, w podziale na trzy grupy w zależności od ilości utrzymywanych świń:

1) 4 500 zł – przy utrzymywaniu średnio dziennie co najmniej 21 i nie więcej niż 50 świń,

2) 14 900 zł – przy utrzymywaniu średnio dziennie powyżej 50 i nie więcej niż 200 świń,

3) 23 800 – przy utrzymywaniu średnio dziennie powyżej 200 świń.

Wsparcie będzie wypłacane w I kwartale 2021 roku.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego wstrzymania kontroli oraz biegu spraw, ponieważ podjęte przez rolników zobowiązania z PROW nie są możliwe do spełnienia z przyczyn przedstawionych w Państwa piśmie należy wskazać, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizuje kontrole u beneficjentów PROW 2014–2020 na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, a także m.in. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności.

Przepisy ww. rozporządzenia nr 809/2014 zostały zmienione rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2020/532 z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie odstępstwa od rozporządzeń wykonawczych (UE) nr 809/2014, (UE) nr 180/2014, (UE) nr 181/2014, (UE) 2017/892, (UE) 2016/1150, (UE) 2018/274, (UE) 2017/39, (UE) 2015/1368 i (UE) 2016/1240 w zakresie niektórych kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu mających zastosowanie w ramach wspólnej polityki rolnej w odniesieniu do roku 2020. Zgodnie z art. 6 tego rozporządzenia, na zasadzie odstępstwa od art. 48 ust. 5 rozporządzenia nr 809/2014, jeżeli w związku ze środkami wprowadzonymi w celu walki z pandemią COVID-19 państwa członkowskie nie mają możliwości przeprowadzenia wizyt w odniesieniu do operacji będącej przedmiotem wsparcia lub miejsca inwestycji przed przyznaniem płatności końcowych, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zastąpieniu tych wizyt wszelkimi odpowiednimi dowodami w postaci dokumentów, w tym zdjęciami geotagowanymi, przedstawionymi przez beneficjenta. Jeżeli tych wizyt nie można zastąpić odpowiednimi dowodami w postaci dokumentów, państwa członkowskie przeprowadzają te wizyty po dokonaniu ostatecznej płatności. Zgodnie z ww. rozporządzeniem (art. 7), w odniesieniu do roku kalendarzowego 2020 zmniejszeniu uległa próba kontroli na miejscu z 5 % na 3 % wydatków, o których mowa w art. 46 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 809/2014, oraz kontroli ex post z 1 % na 0,6 % wydatków EFRROW na operacje inwestycyjne w celu sprawdzenia zobowiązań na podstawie art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

W związku z trwającą pandemią Komisja Europejska nie zniosła wymogu przeprowadzania wizyt czy kontroli na miejscu w odniesieniu do roku 2020. Wskazane wymogi oraz limity są obowiązujące i ARiMR, pomimo pandemii, musi dokonać kontroli u beneficjentów.

ARiMR opracowała również szczegółowe wytyczne zawierające zasady realizacji kontroli na miejscu w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności takich jak np. pandemia. Wymogi te mają na celu z jednej strony wywiązanie się z obowiązku przeprowadzenia kontroli na miejscu, z drugiej zaś strony przeprowadzanie kontroli przy zachowaniu reżimu sanitarnego.

Ponadto, zgodnie z art. 67b ust. 3 ww. ustawy, w przypadku gdy w okresie obowiązywania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 lub wprowadzenia stanu nadzwyczajnego w związku z zakażeniami tym wirusem beneficjent nie spełnia warunków wypłaty pomocy lub pomocy technicznej lub warunków, z zastrzeżeniem których wydana została decyzja o przyznaniu pomocy, lub nie realizuje innych zobowiązań związanych z przyznaną

pomocą lub pomocą techniczną, beneficjent może spełnić te warunki lub zrealizować te zobowiązania w terminie późniejszym, uzgodnionym odpowiednio z organem lub podmiotem, który przyznał tę pomoc lub pomoc techniczną.

Ryszard Bartosik

Sekretarz Stanu